

מטעמי תורת זילים

פרשת וישב – ביאת נשמתו של דוד המלך

יהודה נשא אישה שנאמר "ויהי בעת ההוא ויגד יהודה מאת אָחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חינה: ויבא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה" (בראשית לח, א - ג). יהודה הביא ממנה שלשה בנים – ער אונן ושלה. ער ואונן נפטרו בעוונם, ולאחר זמן מה נפטרה גם אשתו של יהודה כפי שנאמר "וירבו הימים ותקמות בת שוע אשת יהודה" (בראשית לח, יב). תמר כלת יהודה היתה זקוקה לייבום עם פטירת שני הבנים, אך יהודה לא מסר לה את בנו שלה לקיים על ידו את מצות הייבום. לכן תמר נדמתה ל'קדשה' על מנת להביא בנים מיהודה עצמו (עפ"י רש"י בראשית לח, יד) שנאמר "ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה" (בראשית לח, יד - טו). בעקבות המעשה תמר התעברה וילדה שני בנים את זרח ופרץ, כשמפרץ יצאה אחר כך מלכות בית דוד (ראה רות ד, יח - כב).

יש להבין, מדוע השורש של מלכות בית דוד התחיל דווקא על ידי המעשה הפגום מאוד שהיה בין יהודה ותמר כלתו?

הנשמות הקדושות יוצאות מ'החיצונים' על ידי זיווגים פגומים

כל נשמות ישראל היו כלולות באדם הראשון (נור הקודש) על בראשית רבה כג, ז דף קט עמודה א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח). וכשהוא חטא נפלו הנשמות הקדושות שבו אל תוך 'הקליפות' (זרע שמשון) על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי אל תיראי) שורש הרע ומקור 'החיצונים' (נור הקודש) על בראשית רבה כט, ג דף קמא ע"ב ד"ה ואמנם כל זה מבואר). ומאז מגמת הקליפות היא להשאיר את אותן הנשמות הגדולות בתוכן, ולעכב אותן שלא ייצאו כי הן 'מתפרנסות' מהשפע (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם) של האור והחיות שנמשכות לנשמות (מחשוף הלבן) לרי' יעקב אבוחצירא פרשת ויגש אליו יהודה). וכיון שכפי גודל הנשמה כך גודל ערך השפע (ישער הגלגולים) הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם), לכן ככל שנשמה גבוהה וחשובה יותר, הרי היא שבויה חזק יותר בין קליפות עצומות ובין המקטרגים (יערבי נחלי פרשת קרח דרוש א ד"ה והעניין). והם אינם מניחים לאותה נשמה יקרת ערך שאצלם לצאת מתוכם, וכל מגמתם לטנפה ולטמאה בכל הבא מידם על מנת שהיא תתעכב אצלם לתמיד (ישער הגלגולים) הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר).

החיצונים' ניזונים על ידי אותה נשמה יקרת ערך ואינם מניחים אותה לצאת משם כלל, ורצונם לטמא את הנשמה בכל מה שהם יכולים על מנת שתישאר שם. והם יראים אולי יהיה זכות לאיזה אדם (ילקוטי תורה) להארי"י ז"ל תחילת ספר איום) צדיק (זרדן פיקודי) לרי' צבי אלימלך מדינוב מצוה א' פריה ורביה חלק המחשבה אות ד"ה יונה כשיכלו) בכוח איזה מצוה גדולה שעשה (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם) להוציא את הנשמה היקרה משם (ילקוטי תורה) להארי"י ז"ל תחילת ספר איום, ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם) בדרך של זיווג (זרדן פיקודי) לרי' צבי אלימלך מדינוב מצוה א' פריה ורביה חלק המחשבה אות ד"ה יונה כשיכלו) בקדושה עם אשתו (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם). כי הנשמות היקרות הללו יוצאות מידי הקליפה באמצעות הלידה (זכר דוד) לרי' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק צה דף שב ד"ה וביאור ענין).

וכשהקליפות רואות איזה רשע פגום בתכלית (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם) או איזה דבר עבירה (מחשוף הלבן) לרי' יעקב אבוחצירא פרשת ויגש אליו יהודה) הן בעצמן טורחות הרבה ומקטרגות לפני ה' על הנשמה שאצלן כדי להכניסה באותו מקום מקולקל, שעל ידי כך תתקלקל הנשמה עוד יותר מבתחילה ותפגום בתכלית, ואז תחזור אליהם פגומה מאוד ולא תצא עוד מתוכם. והקב"ה שלא ידח ממנו נידח ובפרט הנשמה הטהורה שנמצאת ב'קליפות', שומע בקול החיצונים ומכניס אותה במקום הרעה היא. ואחרי שהנשמה כבר יצאה מידם אז הקב"ה עוזר לה ומנערה מטומאתה ומכשיר את מעשיה. ובדרך זו הקב"ה 'מרמה' את הקליפות להציל את הנשמות משם (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה טו ד"ה ובה יתבאר טעם). ומכל מקום הוא לא מוציא בכוח את הנשמה מן החיצונים כי כל דרכיו משפט, והם קיבלו את הנשמות הקדושות לידם בדין על ידי חטא אדם הראשון (נור הקודש) לרי' יחיאל מיכל בן עזיאל מגלוגא על בראשית רבה כג, ז דף קט עמודה א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח).

אי אפשר להוציא נשמה גדולה מאוד מידי הקליפות אלא על ידי מרמה ותחבולה (ישער הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה לח ד"ה ודע כי לעולם). לכן כאשר הקב"ה לא רוצה שהנשמה תישאר יותר תחת יד הקליפה, הוא בעצמו מטעה את הקליפה כדי שתשלח את הנשמה שתחת ידה, על ידי שמראה לה כי המקום שבו צריכה להישלח הנשמה הוא מקום עבירה. ואז מיד מתפתה הקליפה לשלוח לשם את הנשמה שבידה, כי היא חושבת שהנשמה שם תחטא (מחשוף הלבן) פרשת ויגש אליו יהודה) ותלפגם, כשם שהמקרה עצמו פגום (זרע שמשון) לרש שמשון נחמני על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי אל תיראי) וכך היא תמשיך להיות כנועה לה. אך אחרי שהנשמה מגיעה לשם, הקב"ה מסייע לאותו הגוף של הנשמה להיות טהור וקדוש כראוי (מחשוף הלבן) פרשת ויגש אליו יהודה) להטיב מעשיו ולהפריד את כוח הרע (זכר דוד) לרי' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק צה דף שב ד"ה וביאור ענין). ועל ידי זה מוסיף קדושה לנשמה ומעביר ממנה את הזוהמא שהיתה בה, ואין הקליפה יכולה לקחת משם את הנשמה (מחשוף הלבן) פרשת ויגש אליו יהודה).

לכן אמרו רבותינו שכל משפחה שיש בה פסול יוחסין וכבר נשתקעה בישראל, אין מדקדקים אחריה. והיו במשך הדורות כמה משפחות כאלו שאף יצאו מהם גדולי דור (ראה גמי' ירושלמי קידושין דף מג ע"ב). ואין הכוונה בדין הזה חלילה למשוא פנים ושלכן מניחים למשפחה שנשתקעה ולא פוסלים אותה, אלא הטעם הוא שאם קרה דבר כזה ונשתקע פסול במשפחה כלשהי ולא נתברר הדבר כראוי עד שכבר יצאו ממנה גדולי דור שעליהם נאמר "לא יאנה לצדיק כל און" (משלי יב, כא), הרי זה סימן ברור כי מאת ה' היתה זאת כדי להוציא על ידי פגם המשפחה הזה "יקר מזולל" (ירמיה טו, יט) שהם הנשמות הקדושות היוצאות מידי הקליפות, ומתברר שורש הטוב מתוך שורש הרע דרך אותו מקום פגום (עפ"י נור הקודש) על בראשית רבה כג, ז דף קט טור ב ד"ה ואמנם עדיין לא הונח).

ברוב הפעמים הנשמות הטהורות שבאות לעולם מתגברות על הרע שהן ניתנו בתוכו כאשר יצאו מבין החיצונים (זכר דוד) לרי' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק צה דף שב ד"ה וביאור ענין, נור הקודש) על בראשית רבה כט, ג דף קמא ע"ב ד"ה ואמנם כל זה, כי בזמן שהנשמה נמצאת פה בארץ במקום גרוע כל כך אז

'החיצונים' מרגישים שהנשמה נמצאת למעשה עדיין 'ברשותם' והיא תימשך אחריהם, לכן הם לא משתדלים כל כך להחטיא אותה (זרדן פיקודי' לר' צבי אלימלך מדינוב מצוה א' פריה ורביה חלק המחשבה אות ד"ה 'והנה כשכילוי'). אך למעשה הנשמות הללו הולכות ומטיבות את מעשיהם ויוצאות ונפרדות מכוח הרע (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינתא מאמר ג פרק צה דף שב ד"ה וביאור ענין, 'נזר הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמא ע"ב ד"ה ואמנם כל זה) וחוזרות לשורשם הטוב הראשון. ואילו 'הקליפות' לא יודעות ולא מבינות מהדבר הזה (נזר הקודש' על בראשית רבה כג, ז דף קיט עמודה א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח).

ככל שזיווג הוא קדוש וטהור אז יש יותר ויותר מקטרגים וממילא לא ניתן להעביר דרכם את הנשמות הקדושות, ואילו במקום שהזיווג פגום ניתן לקבל את הנשמות הללו (יידו בכל' למחבר 'שבט מוסר' סימן קלח). לכן דווקא אדם המתקדש בתכלית הקדושה ועושה הכנות, הרי הוא מעורר את הקטרוג ומביא עליו עצות מרחוק לתבוע טוב מבעליו, וחלילה יכול להוליד בן רשע. ואילו על אדם רשע השטן מתיימשך, באומר "מה טוב יכול לצאת ממנו?" ובין כך ובין כך הוא מוליד בן צדיק, כי לא היה עליו קטרוג. **ומזה הטעם היו גדולי הדור עושים דרכם באופן המבלבל דעתו של השטן כדי שלא ייתן דעתו עליהם, ואדרבא יחשוב שדרך איסור הוא, ויתיימשך מהם וילך לו, ובין כך ובין כך משלימים כוונתם הטובה ומולידים צדיקים.** וזוהי דרך נכונה לא לעשות תנועות והגזמה בקדושתו כי עם דרך העלמה, ובלבד יחשוב קדושה – כך שלא ירגיש השטן ויתבלבל (סמוכים לעד' לר' אליהו הכהן מחבר 'שבט מוסר' פרשת נ"ה י"א בחקירה הנזכרת).

גילוי נשמתו של דוד המלך החל במעשה הפגום של בנות לוט ואביהן

נשמתו של דוד המלך שעתיד גם להיות מלך המשיח (השלי"ה הקדוש' מסכת פסחים ד"ה בצאת ישראל ממצרים, 'שפתי כהן על התורה' לר' מרדכי הכהן פרשת ויצא ד"ה הפעם אודה) **היתה יקרת ערך מאוד** (שפתי כהן על התורה' פרשת וישב ד"ה שמעת) **ונמצאה בין עמקי 'הקליפות' (מדרב קדמות' להחיד"א מערכת ז, יח). לכן היא היתה צריכה לרדת לעולם הזה ב'היסח הדעת' בדרך של שגגה או קלקול, על מנת ש'הקליפות' שהם גם המקטרגים יתבלבלו, ויאפשרו לה לצאת מהם.** כי השטן חושב בדעתו שנשמת המשיח תבוא דווקא מהמיוחסים והמשובחים שבישראל (שפתי כהן על התורה' פרשת וישב ד"ה שמעת) ובזיווגים קדושים, שאז החיצונים לא יניחו לנשמה לצאת החוצה מאצלם (נזר הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמא ע"ב ד"ה ואמנם כל). אך הוא לא מעלה על דעתו שנשמת משיח תבוא לעולם הזה מאנשים המקולקלים או מזיווגים שהם פגומים (שפתי כהן על התורה' פרשת וישב ד"ה שמעת).

נשמת דוד המלך היתה בהעלם בתוך לוט, ולכן היה ריב בין רועי אברהם לבין רועי לוט והיה צריך לוט להיפרד מאברהם אבינו עד שבא לסדום שהיה מקום מזוהם ושפל ביותר. **ודווקא משם היה צריך להתברר כדי שיתאפשר להביא את יסודות שושלת דוד המלך.** ועל זה אמרו רבותינו "מצאתי דוד עבדי, היכן מצאתיו בסדום" (בראשית רבה' מא, ד) **כי נשמה השורה במקום שפל ונמוך הרי יציאתה היא בחינת מציאת "אבידה". כך היתה נשמת דוד בתוך לוט** (נזר לשמים' לר' מאיר הלוי מאפטא בליקוטים ד"ה עוד למשנה) **ובתוך קליפותיה של** (נזר הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמב ע"א ד"ה ואמנם כל זה מבואר, 'אור לשמים' לר' מאיר הלוי מאפטא בליקוטים ד"ה עוד למשנה), **ומשם היא היתה צריכה להתחיל להתנוצץ** (נזר הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמב ע"א ד"ה ואמנם כל זה מבואר).

הקב"ה שלח מלאכים להפוך את העיר סדום, כדי שלוט ייצא משם ויתחבא במערה. שם הקב"ה זימן לו יין כדי שישתכר ויהיה עם בנותיו בתוך המערה, ועל ידי כך ייצא משם דוד משיח אלקי יעקב (ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת וירא על הפסוק ויאמר ה' זקנת סדום). לוט אכן יצא מסדום וברח למערה עם שתי בנותיו, ושם הן התעברו ממנו בשני בנים שנאמר "ותהרין שתי בנות לוט מאביהן: ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא מואב עד היום: ותצעירה גם היא ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום" (בראשית יט, לו – לח) **וכל המעשה הזה היה מרמה שעשה הקב"ה ל'קליפות' כדי להוציא את דוד דווקא ממקום פגום על מנת שהם יסכימו לשחרר אותו מהם ולהביאו לעולם** (זרע שמשון' לר' משמשון נחמני על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי אל תיאלז). **ובעקבות כך נמצא שגם כל זרע מלכי בית דוד באו מהשורש הפגום של עמון ומואב** (נזר הקודש' על בראשית רבה כג, ז דף קיט טור א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח. ראה 'ספר הליקוטים' להארי"י ז"ל פרשת וירא על הפסוק ויאמר ה' זקנת סדום) (להרחבה בנושא מעשה לוט ובנותיו בהבאת נשמת דוד המלך ראה מאמרנו לפרשת וירא – 'מעשה לוט ושתי בנותיו').

המעשה הפגום של יהודה ותמר היה להסיח דעת השטן מנשמת דוד המלך

תמר היתה נשואה לער ואונן ושניהם מתו בחטאם, ושלח בנו של יהודה לא ניתן לה לכן היא התחפשה ל'קדשה' והלכה "ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה" (בראשית לח, יד) על מנת לפגוש את יהודה ולהתייבם ממנו. יהודה פגש את תמר "על הדרך" כפי שנאמר "וישאל את אנשי מקומה לאמר איך הקדשה הוא בעינים על הדרך" (בראשית לח, כא). **ואז ה' שלח אליו את המלאך הממונה על התאווה בשביל לעורר אותו להיות עם תמר** (בראשית רבה' פה, ח, 'ילקוט שמעוני' פרשת וישב רמז קמה ד"ה ויראה יהודה, 'השלי"ה הקדוש' פרשת וישב צאן יוסף ד"ה ובפרשת ויגש, 'שפתי כהן על התורה' פרשת וישב ד"ה שמעת) **שנאמר "ויט אליה אל הדרך" (בראשית לח, טז) כלומר נטה אליה 'בעל כורחו' (בראשית רבה' פה, ח), כי משמים רצו שהוא יהיה עם כלתו בדרך של קלקול** (עפ"י 'נזר הקודש' על בראשית רבה כג, ז דף קיט טור א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח).

יהודה היה איש קדוש ונורא מאוד ופרוש מכל תאוה (נאמרי נועם' לר' מאיר מדזיקוב פרשת וישב ד"ה בפסוק ויט אלי אל הדרך), והוא ידע על עצמו שהוא צדיק גמור וחלילה לו להיות פרוץ בעריות (עבודת ישראל' לרבי מקוניץ פרשת וישב ד"ה וישב יעקב), **לכן כשראה שבוערת בקרבו תאוה גדולה** (נאמרי נועם' פרשת וישב ד"ה בפסוק ויט אלי אל הדרך), **הוא הבין כי לא לחינם יצאה 'אש' להבעיר בו כוח המתאוה, אלא שעתיד להיוולד מזה דבר גדול** (עבודת ישראל' לרבי מקוניץ פרשת וישב ד"ה וישב יעקב) **להוליד נשמות גדולות, וכפי שאכן היה כש'נולד' אז על ידו נשמת המשיח** (ראה 'בראשית רבה' פה, א בשם ר' שמואל בר נחמן שהקבי"ה עסק באותו הזמן באורו של מלך המשיח). ויהודה הבין שלדבר זה צריך הכנה וקדושה יתירה לכן הוא אמר לתמר, אף שלא ידע שהיא כלתו, שתכין את עצמה ותיתן דעתה לזה (נאמרי נועם' פרשת וישב ד"ה בפסוק ויט אלי אל הדרך).

כל עניין יהודה ותמר היה להסיח דעתו של השטן שלא יקטרג ויארום לנשמת דוד המלך שהוא תפארת כל ישראל ולמלך המשיח שעתיד להיות ממנו. **כי השטן היה אומר שגדולים אלו עתידים לצאת ממקום שהוא בתכלית הקדושה והטהרה עד אין סוף, ואילו מזה העניין** (שפתי כהן על התורה' פרשת וירא ד"ה ויקח עמרם את יוכבד) **של זיווג בפסולי משפחה, בין כלה לחמיה** (ברכת שמואל' פרשת פקודי ד"ה במדרש הובא) **אי אפשר לצאת, לכן לא קטרג עליהם** (שפתי כהן על התורה' פרשת וירא ד"ה ויקח עמרם את יוכבד). **וזה היה מרמה ותחבולה שהקב"ה עשה עם 'הקליפה'**

כדי להוציא מהם (ישער הגלגולים' לתאריי ז"ל הקדמה לח ד"ה דוע כי לעולם) **את דוד המלך שהיה מרגלית טובה השקועה בעמקי 'הקליפות' ונמצאה ויצאה דרך מקום 'פגום'** (נור הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמא ע"ב ד"ה ואמנם כל זה מבואר. וראה בראשית רבה כט, ג שדוד נקרא לשון מצאיה).

רוח הקודש נצנצה בתמר והיא הבינה כי עתיד לצאת ממנה מלוכה. לכן היא ביקשה מיהודה שלושה סימנים: **את חותם המלך** הוא חותם האמת, **פתילי זהב** הראויים ללבוש המלך וכן **את מטה מלוכה** – כולם על מנת לרמוז על המלוכה שעתידיה לצאת מהם (נצרו המור' לר' אברהם סבע פרשת וישב ד"ה ואמר וישב אליה. וראה 'בראשית רבה' פה, ט). **המקום בו התעברה תמר בשני התאומים פרץ וזרה, נקרא "פתח עינים"** (בראשית לח, יד) **ובנביא נקרא "העינים"**. **והוא מפלאי תמימים שהרי שטח זה נפל מאוחר יותר בחלקו של שבט יהודה כמו שנאמר "זאת נחלת מטה בני יהודה למשפחתם"** (יהושע טו, כ) **ובכלל נחלתו נאמר "וְנָזַח וְעֵין וְנָיִם תְּפִיחַ וְהַעֲלִינִי"** (יהושע טו, לד). **ומשם ממש יצא נשמת דוד מלך ישראל ממלכי יהודה שהוא עתיד להיות מלך המשיח** (יחזקאל א' להחיד"א ספר יהושע טו, כ. והפסוק הוזכר גם ב"ילקוט שמעוני" פרשת וישב רמז קמ"ה ד"ה ותקרא) (להרחבה בנושא מטה המלוכה ראה מאמרנו לפרשת שמות – 'מטה האלוקים של משה רבינו').

רות באה אל בועז בדרך מקולקלת כדי לבלבל את דעת השטן

רצונה של רות המואביה להתגיייר נבע מכוח נשמת דוד המלך עליו השלום שהיתה כלולה בה והתגברה על קליפת מואב שלה (עריב נחל' קרח דרוש א' ד"ה והעניין הוא). **וכשנעמי ורות ראו שנשמתו של דוד המלך עתידה לצאת מרות, הן הבינו שצריך שהזיווג עם בועז יהיה מקצת פגום. ואז נעמי נתנה לרות עצה לבוא אל בועז בלשון (זרע שמשון' על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי אל תיראי) בדרך איסור, כאשר היא תקשט את עצמה כאחת המופקרות, וכל זה לבלבל דעת המקטרג כדי שתוכל להעמיד גואל לישראל** (עניני העדה' למחבר 'שבט מוסר' פרשת במדבר ד"ה ילקוט משם התנחומא). **ודבר זה הוא מרמזה ותחבולה שהקב"ה עשה עם הקליפה כדי להוציא הנשמה העשוקה מתוכה** (ישער הגלגולים' הקדמה לח ד"ה דוע כי לעולם) **כדי שבוודאי תצא ממנה נשמת דוד** (זרע שמשון' על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי אל תיראי) **ומלך המשיח גואלם של ישראל** (עניני העדה' פרשת במדבר ד"ה ילקוט משם).

ואכן כאשר רות פגשה את בועז על מנת שיגאל אותה בייבום, היא עשתה זאת בדרך הנראית כפגומה (ברכת שמואל' פרשת פקודי ד"ה במדרש הובא) **וכמעשה אחת הנבלות** (מדרש תלפיות' ענף דוד ד"ה אמנם נראה) **שנאמר "וַיֵּאָכֵל בְּעֹז וַיִּשָּׂא וַיֵּיטֵב לָבוּ וַיָּבֵא לְשָׂכָב בְּקֶצֶה הָעֲרָמָה וַתָּבֵא בְלֹט וַתְּגַל מְרִגְלָתוֹ וַתִּשָּׂא בְּחֵצֵי הַלְּיָלָה וַיִּחָרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מְרִגְלָתוֹ" (רות ג, א – ה) אך מחשבתה של רות היתה טהורה להביא דרכו את נשמת דוד המלך. ובועז שהכיר בה שכך דעתה לא כעס עליה ולא חשב אותה לבעלת עזות מצח כדרך אשה מנאפת על אף שמביאה אותו לחשד דבר מגונה כזה, ואדרבא אמר לה 'בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתֵי הַיִּטְבֶּתְ חֶסֶדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרְאשׁוֹן לְבִלְתִּי לָקֶת אֲחֵרֵי הַבְּחֹרִים אִם דָּל וְאִם עֲשִׂיר' (רות ג, ז) (זרע שמשון' על מגילת רות ד"ה פסוק ועתה בתי). **לבוז לא היו בנים מאשתו הקודמת שמתה** (יד יוסף' דרוש ליום שני של שבועות דף רכה ע"א), **ובאותו ליל כלולות אחרי שייבם את רות הוא נפטר** (זכר דוד' מאמר א פרק סב דף קנט ד"ה 'ויכין שימים'. ראה 'מדרש זוטא' רות פרשה ד, יא).**

כאשר בועז לקח את רות לאשה אמרו לו כל העם אשר בשער והזקנים 'יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בןו שפתיהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם: ויהי ביתך כבית פרח אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן ה' לך מן הנערה הזאת' (רות ד, יא – יב) **וכל דבריהם היו ברוח הקודש, כי רצו לומר שלא יחשוש שייפגם זרעו כאשר הוא עתה לוקח את רות שהיא מואביה ובאה אליו בדרך פסול, כי רצונו של ה' יתברך להוציא "יקר מזלל" (ירמיה טו, יט) דווקא על ידי פגם, וכמו שהיה אצל "רחל" ו"לאה" שהיו שתייהן אחיות ונשא אותם יעקב בדרך פסול כדי להעמיד מהם שנים עשר שבטים קדושים. וכן היה אצל "תמר" שהיתה כלתו של "יהודה" ובאה אליו בדרך קלקול, ואף על פי כן מטתו של יהודה היתה שלימה בזרע כשר והגון המה שלומי אמוני בית ישראל. וכדבריהם כן היה שיצא מבוזז שלשלת יחוס מלכות בית דוד שנצר משרשיו יפריה הוא המשיח** (נור הקודש' על בראשית רבה כג, ז דף קיט טור א ד"ה ואמנם עדיין לא הונח).

בסוף מגילת רות מתואר ייחוס הדורות מבנו של יהודה עד לדוד שנאמר 'וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת חֲצֹרֹן: וְחֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת עֲמִינָדָב: וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת שֶׁלֶמָה: וְשֶׁלֶמָה הוֹלִיד אֶת בְּעֹז וּבְעֹז הוֹלִיד אֶת עוֹבָד: וְעוֹבָד הוֹלִיד אֶת לֵישִׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד' (רות ד, יח – כב) (נור הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמב ע"א ד"ה ואמנם כל זה מבואר). **כל הדורות הללו נכתבו במגילת רות כדי לייחס את דוד המלך (רות רבה' ח, א) ומטרת התיאור הוא להראות כי נשמת דוד המלך היתה בתוכם ונצרפה מהזוהמה אחת לאחת. כמו אצל פרץ שנולד מיהודה ותמר, וכן עובד שנולד מבוזז ורות, עד דוד שנולד מישי וניצבת בת עדיאל אשתו. וה' השיגח בהשגחה פרטית כל הדורות הללו כדי לצרף את נשמת דוד מתוכם ולהוציאה שוב מתוקנת כראוי כבתחילה** (עפ"י 'נור הקודש' על בראשית רבה כט, ג דף קמב ע"א ד"ה ואמנם כל זה מבואר).

ישי הביא את נשמת דוד המלך לעולם בדרך פגומה כדי שלא יעכב השטן

ישי הביא את נשמת דוד המלך לעולם דרך מעשה פגום. כי ישי ביקש לקחת את שפחתו לאשה (תפארת יהונתן' לר' יהונתן אייבשיץ פרשת וישב ד"ה וירא) **על מנת לטהר את זרעו מאיסור מואבית** (יחזקאל א' להחיד"א על תהלים מזמור נו ד"ה למנצח על יונת אלם), **היות שהוא חשש שמא ההלכה היא שגם מואבית אסורה לבוא בקהל ישראל וכיוון שהוא צאצא של רות המואביה יתכן שאסור לו לבוא בקהל. לכן הוא לקח לאשה שפחה, כדי שהבן שיוולד לו ממנה יהיה עבד כמותה** (ראה גמ' קידושין דף סו ע"ב שוולד שפחה הוא כמותה) **ואז הבן הזה יהיה 'מנותק' ממנו ומשורש המואבית שבו. וכך גם אם ההלכה היא שזקנתו רות המואבית אסורה לבוא בקהל, הרי שעתה שפחתו תשוחרר ותהפוך להיות יהודיה רגילה, ואז היא ובנה יהיו מתוקנים להמשך השושלת שלו** (תפארת יהונתן' לר' יהונתן אייבשיץ פרשת וישב ד"ה וירא).

שפחתו של ישי ידעה שנשים מואביות יכולות לבוא בקהל ישראל (ארבע חרשים' לר' יוסף יששכר בר בן אלחנן פרק ז כסא דוד דף יז ע"ב). **אז היא הלכה וגילתה** (ארבע חרשים' פרק ז כסא דוד דף יז ע"ב, 'כסא רחמים' להחיד"א על מסכת סופרים הלכה י יא ד"ה ומעין דוגמא אמרת) **לגברתה** (גולל אור' לר' מאיר ביקיאים אות יוד ד"ה ישי נתעבר) **ניצבת בת עדיאל אשת ישי** (עפ"י 'מאמר חיקור דין' חלק ג פרק י ד"ה לפיכך) **ונתנה לה את הסימנים שהביא לה ישי** (ארבע חרשים' פרק ז כסא דוד דף יז ע"ב) **והיא זו שנכנסה באותו הלילה במקומה של השפחה** (עפ"י 'מאמר חיקור דין' חלק ג פרק י ד"ה לפיכך) **בחשאי** (גולל אור' לר' מאיר ביקיאים אות יוד ד"ה ישי נתעבר) **ובטהרת רעיון ולב טהור** ('כסא רחמים' להחיד"א על מסכת סופרים הלכה י יא ד"ה ומעין דוגמא אמרת) **לשם שמים בתכלית היושר והצדק** (יחזקאל א' על תהלים מזמור נו ד"ה למנצח

על יונת אלם). **ובאותה שעה ניצבת בת עדיאל היתה שְׁנוֹאָה בעיני ישי** (ארבעה חרשים) פרק ז' כסא דוד דף יז ע"ב) **והוא היה בכעס עליה** (יגולל אורי' לר' מאיר ביקיאים אות יוד ד"ה ישי נתעבר. ועי"ש שלא היה לישי פגם במחשבה כי אין הקב"ה מצרף מחשבה רעה למעשה) **ופרוש ממנה כמה שנים** (יחומת אנך' על תהלים מזמור נו ד"ה למנצח על יונת).

ישי לא ידע על ההחלפה וחשב שזו שפחתו, **לכן כאשר היה עמה היתה נשמת דוד מתקשה לצאת ולהתלבש באותה טיפת זרע של ישי, משום 'הפגם' שהיה עם אשתו וחשב שהיא שפחתו – שבזה נמצא כי הן הוא כביכול 'בן תמורה'. ונשמת דוד יצאה בסוף אחרי שהקב"ה בישר אותה שאביה צדיק גמור וכל מעשיו לשם שמים, וכן הבטיחה על דעת אמה שהיא עושה בזה עבירה לשם שמים** (מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ג פרק י ד"ה לפיכך). **ובזכות צדקתה ומחשבתה הטהורה של אמו, יצא מאותו זיווג בן טהור כמו דוד המלך על אף הפגם. כי עיקר הוולד תלוי במחשבת האישה וטהרתה**. כך היה גם אצל יעקב אבינו כאשר הוא היה עם לאה וחשב שזו רחל ואף על פי כן נולד ראובן הצדיק – וגם זה בעיקר בזכות קדושת וטהרת לאה אמו (יחומת אנך' להחיד"א תחילת פרשת תוריע ד"ה כי תוריע, יוסף תהילות' להחיד"א מזמור קיח ד"ה עודותי משפטין), **כי הכל תלוי בכוונת האישה אם הוא לשם שמים** (כסא רחמים' להחיד"א על מסכת סופרים הלכה י' א ד"ה ומעין דוגמא אמרת).

נשמתו של דוד המלך יצאה מן 'החיצונים' ממש באותו המעשה הפגום של אביו ישי (ישער הגלגולים' להאר"י ז"ל הקדמה לח ד"ה ודע כי לעולם) **שחשב שהוא נמצא עם השפחה ובעצם היה עם אשתו, וכך דוד נעשה לכאורה 'בן תמורה'** (פתיחת ספר יזקוקין דגורא ובעורין דאשאי' על תנא דבי אליהו ד"ה ונראה דזהו באמת). **ועל המעשה הזה היה אומר דוד המלך "הן בְּעוֹן חוֹלָלִי וּבְחַטָּא יַחֲמֵתְנִי אִמִּי" (תהלים נא, ז) "הן בְּעוֹן חוֹלָלִי" – שאני נוצרתי באותה ביאה בעייתית בה התעברה אמי ניצבת מאבי ישי** (רשי"י על תהלים נא, ז, ו'גלגולי נשמות' להרמ"ע מפאנו ערך ישי), **"וּבְחַטָּא יַחֲמֵתְנִי אִמִּי" – כי אמי ראתה טיפת דם בסוף אותו המעשה עם אבי ישי** (ישער הגלגולים' להאר"י ז"ל הקדמה לח ד"ה ודע כי לעולם). **וכל זה היה כדי שהשטן לא יעכב את מציאותו (מדרש תלפיות' ענף דוד ד"ה אמנם נראה עוד) שלולא כך 'החיצונים' לא היו מניחים אותו לצאת לעולם** (ישער הגלגולים' להאר"י ז"ל הקדמה לח ד"ה ודע כי).

כאשר החל להיראות הריזנה של ניצבת בת עדיאל אמו של דוד המלך, חשדו בניה שהיא קלקלה תחת ישי בעלה ורצו להרוג את בנה. ישי התערב ואמר שלא יהרגוהו אלא יהיה עבד לאחיו. ולכן אחרי שנוולד דוד הוא לא היה אוכל עם שאר אחיו אלא היה נבזה ונמאס. **והיו שמים אותו רחוק מביתו מהוריו ואחיו לרעות את הצאן** (מדבר קדמות' להחיד"א מערכת י' אות כ' ערך ישי) **ועל מנת שהארי או הדוב יהרגו אותו. והבריות היו מרננות עליו על היותו מרוחק ממשפחתו**. דוד אף הגיע לכך שאביו ואמו שנאו אותו ועל זה הוא אמר **"אֶבְרַח מְאַסוּ הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֹאשׁ פְּנָה"** (תהלים קיח, כב) **"אֶבְרַח מְאַסוּ הַבּוֹנִים"** – הם אביו ואמו שאפילו הם **"מְאַסוּ"** אותו. אך לבסוף הוא נהיה **"לְרֹאשׁ פְּנָה"** (ישפתי כהן על התורה' פרשת וישב ד"ה שמעתי).

ישי היה צדיק גמור, וכל טעם המעשה עם אשתו היה פְּבוּשׁ בידי בורא עולם כפי שנאמר על ידי דוד המלך **"הן בְּעוֹן חוֹלָלִי וּבְחַטָּא יַחֲמֵתְנִי אִמִּי**: הן אֶמַּת חֲפָצָה בַטְּחוֹת" (תהלים נא, ז-ח) כלומר שהטעם לחטא הזה הוא **"בַטְּחוֹת"** שהמה 'הנסתרות' (ארכ' החיים' על התהלים מזמור נא, ז). **כל יציאתו של דוד המלך מפסולי משפחה היה מְעֵלָה עבורו, מסיבת היותו חסיד כדי שלא יעכב השטן את ביאתו לעולם. ואם דוד לא היה בא בדרך עקלתון אז השטן היה מעכב את ביאתו בעולם** (מדרש תלפיות' ענף דוד ד"ה אמנם נראה עוד). ועל זה גם אמר דוד המלך **"דַּבְּרָה לְעַרְפֵּי נַפְשִׁי חִיְיִי דַּבְּרָהְךָ"** (תהלים קיט, כח), כלומר הביטה וראה כי קודם בואי לעולם הזה **"דַּבְּרָה לְעַרְפֵּי נַפְשִׁי"** שהיא היתה אז בעפר עמקי הקליפות, לכן **"חִיְיִי דַּבְּרָהְךָ"** ושא לחטאתי שלא יחשב עוונתי כשאר בני אדם (מדבר קדמות' להחיד"א מערכת ד, ט).

מלך המשיח בא מהשושלת הפסולה של דוד המלך כדי להסיח דעת השטן

דוד המלך הודה לה' על מעשה רות ובעוה כשאמר **"חָצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ"** (תהלים קיט, סב), **כי כוונתו להודות על מה שהיה נראה מגונה בעיני הבריות בשעה שהלכה רות זקנתו לרגלי בעוה ב'חצות הלילה', בדרך שאפילו המופקרות לא עושות**. כי אילו היה זה בדרך קדושה וטהרה הרי שהיה השטן מקטרג, והוא דוד לא היה בא לידי גמר טוב כי לא היה בא לעולם, שהרי דרך המקטרגים לקטרג במקום הקדושה (יד יוסף' לר' יוסף צרפתי פרשת בהר בחוקותי דרוש שני דף רכב ע"ב ד"ה אמנם אמר דה"עח). וכן הודה דוד על המעשה שאביו ישי טעה באמו **"אֲנִי עֲבַדְתִּי בְּנִי אֶמְתָּה פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי**: לָךְ אָזְבַּח זֶבֶח תוֹדָה" (תהלים קטו, טו-יז) כלומר שעל ידי כך שאבי היה עם אמי בחושבו שהיא שפחתו אז **"פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי"** שלא יקטרג עלי השטן, לכן **"לָךְ אָזְבַּח זֶבֶח תוֹדָה"** (החיים יודוך' על התהלים לר' חיים פלאגי מזמור קטו בשם יד יוסף).

לכל אורך שושלת בית דוד היו זיווגים בדרך של זרות וגנות בתחילה בלוט ובנותיו ואז ביהודה ותמר וכן בבעוה ורות המואביה ובסוף בישי ואשתו – **והכל לפי שאין דרך אחרת להביא נשמות גדולות לעולם אלא בהסתר מפני המקטרגים. והכל היה מכוון מה' יתברך ומונהג בדרך נפלאה עד לגאולה האחרונה, אשר עתיד לצאת בה מלך המשיח ולהאיר את העולם** (ראה 'בראשית רבה' פרשת וישב אות ה). וזה מה שרמז דוד המלך בתהלים **"שִׁמְרׁוּ נַפְשׁוֹת חֲסִידְיָו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם"** (תהלים צז, ט), **"שִׁמְרׁוּ" – מלשון 'משמר', לפי שה' ממתין מלהביא את הנשמות היקרות והחשובות שהן "נַפְשׁוֹת חֲסִידְיָו" לעולם, עד שמגיעים זיווגים 'פגומים'. וכל זה בשביל "מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם" – כדי להציל את אותן הנשמות מפני כל אותם אלו שמקטרגים ומשטינים עליהן מלבוא בארץ** (רשפי אשי' על התהלים מזמור צז).

גם מלך המשיח נחשב מפסולי משפחה כי הוא מזרע דוד המלך אשר בא מעמון ומואב, וכן מפרץ בנה של תמר כלתו של יהודה. **והטעם לזה, כי משיח צריך לבוא בהיסח הדעת** (ראה גמ' סנהדרין דף צו ע"א בשם ר' זירא) **על מנת שלא יקטרג השטן**. שהשטן סבור שמשיח יבוא דווקא מזרע מיוחס אך למעשה כל השידוכים היו פגומים ומצד הרע, לכן לא קטרג עליהם. **וכל זה הוא כמו שהיה אצל משה רבינו הגואל הראשון אשר בא מן הפסול כי אביו עמרם הוליד אותו לאחר שנשא את זודתו יוכבד לאשה** (יברכת שמואל' לרבו של ק' הישר' פרשת פקודי ד"ה במדרש הובא) **על מנת להסיח את דעתו של השטן** (יברכת שמואל' לרבו של ק' הישר פרשת פקודי ד"ה במדרש הובא), **וכך יהיה לעתיד לבוא שיבוא מן הפסול גם הגואל האחרון** (עפ"י 'יברכת שמואל' לרבו של ק' הישר פרשת פקודי ד"ה במדרש הובא) **ויגאל את ישראל במהרה בימינו, אמן**.

<p>העלון גם לסיפור נישתי: אחרון בן עזיהו</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: יוסף מנחם בן אהרן</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: מנשה מדון בן מנטה לכות משפחת מוסרן</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: מאיר בן משה י"ג יונה בן שמואל י"ג, בריה בניה בת מאיר י"ג, חיים בן לייב י"ג, מרים בת שמואל י"ג</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: אליהו בן נצט</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: יעל בת שירה אושרת י"ג שיר יתבד יוסף ושלום ויטאה ספר חרית יוסף סופר יציאת אברהם היסוד</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: ציונה שושנה בת חנה בכור י"ג אליהו בן גוברך י"ג</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: סליה אסתר בת אליהו י"ג (בית משפחת מרדכי) שירה בת אליהו זבת הלמד בעלן יעקב י"ג סליה ושלום מרדכי</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: אבישולם בן רות י"ג</p>	<p>העלון גם לסיפור נישתי: יהודית בת ורדה רויטה י"ג וכל משפחתה</p>
<p>העלון גם לסיפור נישתי: רחל בת נישתי אשת דוד</p>		<p>העלון גם לסיפור נישתי: רחל בת נישתי אשת דוד</p>		<p>העלון גם לסיפור נישתי: רחל בת נישתי אשת דוד</p>		<p>העלון גם לסיפור נישתי: רחל בת נישתי אשת דוד</p>		<p>העלון גם לסיפור נישתי: רחל בת נישתי אשת דוד</p>	

ניתן להקדיש את העלון לרפואה או לעילוי נשמת בתי' 052-7675933 וכן ניתן לטלוח חרות/האותיות ולקבל את העלון במייל tora.haim@gmail.com

העלון גם לסיפור נישתי:
יחודה בן דניאל חומשא י"ג
בספר בריית מבראשון תשפ"א י"ג

לקראת חרשים: מסרת עלון זה היא אך רוק לקדש את שמו של ה' יתברך בעולם על ידי שכל יהודי יגיח את תחנתות התורה ומצוותיה. לכל ביורר ונאסלה לבני העלון ניתן ליצור קשר בטלפון או במייל שבצד. תוכו למצוות והצלחה בכל מכל כלי התורה ומצוותיה.

